

Abstrakt

Předkládaná disertační práce nastiňuje hlavní vývojové tendence exotismu, jak se odvíjely od objevení Tahiti, a jejich základní projevy a proměny od konce 18. století do třicátých let 20. století ve francouzské a české literatuře. Zaměřuje se na vznik mýtu o Tahiti jako rajskeho místa (Bougainville), jeho bezprostřední filozofickou interpretaci v období osvícenství (Diderot) a na jeho transpozici do literatury ve všeobecnější podobě: z exotického mýtu se ostrov Tahiti v různých dobách vytrácel ve prospěch jiného, někdy neurčitého, cizokrajného a ideálního místa, kultury atd., jindy byla přítomnost Tahiti zcela zásadní. V první polovině 19. století mýtus o exotickém ráji oživil a obohatil literaturu o nové podněty (Chateaubriand, romantismus), což ovšem postupem času vedlo ke vzniku schémat a klišé, která svým opakováním dala tomuto mýtu pokleslou podobu (Loti). Povrchní a laciné zpracování exotismu přetrvávalo až do 20. století (Havlasa, Novák), paralelně s tím však od druhé poloviny 19. století byl exotický mýtus zásadně přehodnocen a došlo k jeho nové transpozici. S nástupem moderní lyriky (Baudelaire aj.) se stal vnitřním útekem od reality a byl zbaven svého pitoreskního nánosu. Od konce 19. století byly význam a funkce exotického mýtu obnoveny. Jako autentický zájem o cizí kultury (Gauguin, Segalen) se exotismus dokonale snoubil s avantgardním uměním a literaturou (Apollinaire, Cendrars, Nezval aj.), avšak ve třicátých letech 20. století byl nakonec rozvrácen (Michaux).